

VILÁG OSSÁG

KOLOZSVÁR,
 1947. december 17., szerda

A MAGYAR NEPI SZÖVETSEG KÖZPONTI NAPILAPJA

IV. ÉVFOLYAM
 308. szám

Fizetik
 a hadiözvegyek
 nyugdíját

Angolok Moszkvában

A londoni külügyminiszeri tárgyalások és a zaflo palesztinai esetnek ellenére bizvást állít-hatjuk, hogy a legfrübbi idők leg-jelentősebb világpolitikai esemé-nye a szovjet-angol kereskedelmi megegyezés. Anélkül hogy túlzott következtetéseket vonjunk le a megegyezésből, rá kell mutat-nunk arra, hogy ez lépést jelent azon az uton, amit Anglia dolgo-zói, az Angol Kommunista Párt, a munkáspárt „rebellei” s általá-lában minden józan eszű angol sür-get: azaz a gazdasági megegye-zést és az árucserreforgalom kié-píteleit a Szovjetunióval és Dél-keleteurópa új demokráciáival.

Nem állanak kellő adatok még rendelkezésünkre ahhoz, hogy pontosan le lehessen mérni, mi indít-otta Anglia kormányát arra, hogy fejlesztendő tervszerű huza-vonata után megkösse ezt a nagy-fontosságú egyezményt.

A legfőbb ok nyilván az ameri-kai imperializmus egyre kemé-nyebb szorítása volt. A második világháború előtt Angliának még négytízmilliárd font kintlevősége volt, ma kévtízmilliárd font az adó-szára s a 3750 millió dolláros ame-rikai kölcsönök között, ami az amerikai trösztök teljes arányát jelentené Anglia felett. Az Attlee-Bevin-kormány hűséggel szol-gált és nyilván hűséggel szolgálja ma is amerikai barátait, de a világhíradalom minden erőszé-kere nehezíti amerikai nyomás, az angol exportiparunk az ameri-kaiak által való ellenparitása, a rendkívül súlyos élelmiszeri válság és építőanyaghiány, akarata ellenére is arra kényszerít, hogy a rendkívül súlyos helyzetben lévő brit kormányt, hogy engedjen a követeléseknek, a dolgozó angol nép nyomásának s a természetes gaz-tasági partner, a Szovjetunió és a délkeleturópai demokráciák fele forduljon, ahonnan megkaphatja mindazt, amire szüksége van s ahová cserélve exportálhat, ilyen módon kísérelve meg legalább féligmeddig szabadulni az ameri-kai imperializmus halálos öleléséből.

Sztalin miniszterelnök mutatott rá arra, hogy a Szovjetunió és a kapitalista országok között lehet-séges az együttműködés. A Szov-jetunió színtelenszer kimutatta és leszeggyezte, hogy hajlandó erre az együttműködésre, s mindent meg is tett annak érdekében, hogy az együttműködés útjából el-űnjön az akadályok. Ezzel szemben Anglia kormánya egészen mostanáig akadályozta a szovjet-angol tárgyalások sémá lebony-olyozását. Amikor júliusban megkezdődtek a tárgyalások, az angol kormány kijelentette, hogy a megegyezés „rendkívül gaz-dasági megterhelést” jelentett volna Angliának. A kormánylapok egészen fanatizálta öszerele-kről írtak. A Hírlég kétszázmillió fontsterlingről lett volna szó. Vé-gül aztán kiderült, hogy Angliá-nak a maga részéről tizenötévi részletre elosztva mindössze négy, millió fontsterling terhet kellett volna elvállalnia.

A tárgyalások tulajdonképpen akkor szakadtak meg, amikor Bevin is beavatkozott. A Szovjet-unió ugyanis vállalta, hogy leszá-llítja a szükséges gabonát, kon-zerválatot és építőanyagot, az elő-re meghatározott mennyiségben és időben. Cserében Angliának gépeket kellett volna adnia. Bevin tav-

Megszavazás előtt az ügyvédi kamarákról és a perrendtartásról szóló törvény

BUKAREST. — A képviselőház ma, kedd délutáni ülésén Patrascu Lucretia igazságügyminisz-ter benyújtja az ügyvédi kamarák átszervezéséről szóló törvény-javaslatot amelyet a miniszter-tanács már jóváhagyott. Ez a törvényjavaslat és a büntetőtör-vénykönyv módosításáról szóló lesz az a két törvénytervezet, amelyet a képviselőház még a karácsonyi szünet megkezdése előtt megszavaz.

A képviselőház ennek a hétnek a végén kezdi meg karácsonyi szünetét. A szünet után a törvény-hozó házban újlag megélelni az élet és lendületet ütemmel fog folytatódni a munka. Számos tör-vényjavaslatot készítenek elő a karácsonyi szünet idején és ter-jesztenek a képviselőház elé.

A létárgyalandó törvényjavas-latok között szerepel az adóügyi,

a közgazdasági és a tanügyi re-formáról szóló törvényjavaslatok, amelyeket még az e héten meg-tartandó minisztertanács létárgyal, megállapítva egyben a tárgyalási és sürgősségi sorrendet. Való-szerűen látszik, hogy a karácso-

A Magyar-Román Társaság fogadóestje Vincze János tiszteletére

BUDAPEST. — A budapesti Ma-gyar-Román Társaság Vincze János Románia budapesti meghatalmazott miniszterének tiszteletére fogadóestét ren-deztek, amelyen jelen voltak Kodály Zoltán, a Magyar-Román Társaság el-nöke, Balázs Béla, a Társaság titkára, Bodnár székesfővárosi főpolgármester, Boldizsár Iván államtitkár, továbbá a női és ifjúsági szervezetek képviselői és a magyar közélet számos kiválósága.

A fogadó estén Vincze János megha-talmazott miniszter megköszönte a sze-mélye iránti figyelmet, előzékenységet és

nyí szünet után elsőnek az adó-ügyi törvénytervezet létárgyalja le a képviselőház, mert az új, 1948-49. évi állami költségvetés már ennek a nagyfontosságú tör-vénynek az alapján és szellemében állítja össze.

beszédében többek között a következőket mondta:

— Népeink története megtanított arra, hogy Magyarország és Románia együtt-működése országaink fejlődésének legfon-tosabb előfeltétele. A két ország össze-fogása biztosítja arra is, hogy megvéd-hetjük függetlenségünket az imperialista törekvésekkel szemben.

JUTALOM A PÉNZÜGYI TISZTVISELŐKNEK

A pénzügyminisztérium közzétette a pénzügyigazgatósággo-

kat, hogy 5 napon belül terjesszék fel a minisztériumba azoknak a pénzügyi tisztviselőknak a névsorát, akik november hónapban lelkiismeretes és szorgalmas munkájukkal rendkívüli eredményeket értek el. A kimutatásban nemcsak az adóbehajtásnál foglalkoztatott tisztviselőket kell feltüntetni, hanem bármely más osztályon dolgozó olyan tisztviselőt is, aki lelkiismeretesen végezte kötelessé- gét s ezzel az átlagot meghaladó cred- ményt ért el.

Luca Vasile pénzügyminiszter rende-lete folyományaként intézkedik azokról, amelyek szerint a szabotálók megbüntetése-vel egyidejűleg megjutalmazták azokat a tisztviselőket, akik szorgalmukkal, kö- telezettségük lelkiismeretes teljesítésével eredményesen segítették elő a pénzügyi igazgatás működését és fokozták az ál-lamkassza bevételeit.

Luca Vasile pénzügyminiszter intéz- kedése bizonyára jelentékeny mértékben hozzájárul majd a pénzügyi tisztviselők munkájának minőségi javulásához.

Pénzügyi reform a Szovjetunióban

Megszüntették a jegyrendszert

A Szovjetunió minisztertanácsa és Kommunista Pártjának közpon- ti bizottsága rendelkezett arról, hogy a pénzügyi reform bevezetéséről és a jegyrendszer megszüntetéséről. A kedden életbe lépő pénzügyi reform értelmében tíz régi rubelért egy új rubelt adnak. A bankbetéteket, egészen három ezer rubelig 1:1 arányban váltják be, tehát a meg-takarított pénz nem veszti el érték- kelt.

A pénzügyi reform bevezetésére azért volt szüksége, mert a hábo-rus pusztítások és költégek miatt több pénz került forgalomba, mint amennyire a nemzetgazdaságban szükség volt.

A pénzügyi reformmal egyidejű- leg bevezették az árucikkek szabad forgalmát is. Ugyanakkor egységes állami árrendszert állap- ították meg, ami az elsődleges élelmiszerárak árnak jelentős csök- kenését eredményezi. Az egységes árrendszer megkönnyíti a szabad kereskedelmet és nagyobb jelent- ségeket ad a szovjet nemzetgazda- ságnak, hozzájárul a dolgozók anyagi jólétének emelkedéséhez, a nemzetgazdaság fejlődéséhez és a szovjet állam hatalmának megszil- lárdításához.

A dolgozók legtöbb ízében rögtönzött gyűléseken tárgyalták meg a pénzügyi reform bevezeté- sét és a jegyrendszer eltörlését. Mindenütt nagy örömmel fejez- ték ki a dolgozók életét nagy mértékben megkönnyítő rendelke- zések bevezetéséért.

A kormányátalakulással nem javult a helyzet Olaszországban

De Gasparri átalakította kor- mányát. Az átalakítás lényege: három kereszténydemokrata mi- niszter távozott, helyükre két szak- kádár szocialista és egy radikális került.

A kormány átalakítása mitsem változtatott annak reakciós, munká- sértelen jellegén, s a kormánytö- vábbrés is az USA imperialistái- nak szolgálatában áll. A belügy- miniszter ugyanaz maradt s a kül- ügyminiszteri teendőket is Sforza gróf látja el továbbra is.

Olaszországból most vonták ki az utolsó amerikai kötelékeket. Truman amerikai elnök ebből az alkalomból nyilatkozott. Kijelen- tette, hogy az USA-t továbbra is

A dolgozók a kormányt, a Kommunista Pártnak, Sztalin mi- niszterelnöknek, jólétük emelésére irányuló határozatára fokozott munkával és újabb sikerekkel vá- laszolnak és mindent elkövetnek, hogy az öt éves tervet négy év alatt valósítsák meg.

érdeklő Olaszország „szabadsága- nak és függetlenségének” alakú- lása s ha ezt veszély fenyegetné, az USA megfontolná, milyen in- tézkedéseket tart szükségesnek.

Ez a Truman-nyilatkozat nem egyéb, mint nyílt fenyegetés, és beavatkozás az olasz belügyekbe. Az „Unita”, az Olasz Kommunis- ta Párt lapja válaszolva Truman kijelentésére, megállapítja, hogy Trumannak nem kell aggódnia, Olaszország maga is meg tudja védelmezni függetlenségét és sza- badságát.

Sőt, Olaszország dolgozó népe tökéletesen tisztában van azzal is, hogy szabadságát és függetlenség- ét éppen az a legnagyobb im-

perialista körök fenyegetik, aki- ket oly szoros kapcsolatok fűz- nek Truman elnökhöz.

A FRANCIA PARASZTOK A KOMMUNISTA PART MELLETT

A Francia Kommunista Párt főtitkára, Maurice Thorez beszédet mondott a párt taurice-i parasztkonferenciáján. Ész- szerű árak megállapítását kérte a mező- gazdasági termékek számára. Megállapí- totta: a parasztság tisztában van azzal, hogy a Kommunista Párt mindig megvé- delmezte s ezért népszerű a párt a föld- művelés körében. Rámutatott arra, hogy a mezőgazdasági termelés merre elmaradt az ipari termelés mögött. Er- re oka a kormány politikája, amely ar- ra alapította számításait, hogy az USA- ból fogják szállítani a Franciaországnak szükséges élelmiszereket.

Thorez támadta a mezőgazdasági adók ugrásszerű felemelését és a Marshall- tervet. Bebizonyította hallgatói előtt, hogy ez Németország újáépítését segíti elő Franciaország újleépítését kárára.

Kimutatta, hogy a költségvetési hiány oka a magas karvai kiadásokban, az in- dokinai háborúban és a munkásság ellen- vényeltet. Sooooo tartalékos mozgástá- sában keresendő.

Bevin házilapja, a „Daily Telegr- aph” írta július végén dicsérle- kében, el nem rejtve a diadallal, hogy „az angol kormány, mint- hogy meg nem államisította, az egész angol gazdasági életet, me- re teketett kötelező ígéretet olyan árak leszállítására, amelyek sor- sáról szabad angol gyárosok dön- tenek”.

Lényegében arról volt szó, „amint azt a fentebb már idézték, „Labour Monthly” is megállapí- totta, hogy „az angol kormányt nem érdekelték, hogy kereskedelmi kapcsolatok legyen a szovjet kormánnyal”. Ezt bizonyította az a vita is, ami augusztus 11-én zaj- lott le a brit alsóházban, ahol félretételek nélkül kiderült, hogy az angol kormánynak igenis joga és hatalma van irányítani az ex- portot és elrendelni, hogy egyes

égek hová szállítsanak. Azóta felszámoló katasztrófáiban el- mőlyült. A konzervatívok ingyo- mányát imperialista birodalmi po- litikáját folytató Bevin s általa- ban az egész jobboldali munká- s-kormány ellenzéké egyre erősö- dött. A legutóbbi szakszervezeti kongresszuson már a delegátusok 42 százaléka foglalt állást Bevin külpolitikájá ellen. A kormány mindinkább kényszerhelyzetbe került s az amerikai nyomás egyre inkább erősödött s a Marshall-terv kidolgozása óta egyre nyilván- valóbbá válik támadó jellege.

Mind ezek egyenként és együtte- sen kényszerítették Nagy Nyá- britannia kormányát, hogy el- küldje kereskedelmi miniszterét Moszkvába. Igen, az angolok el- mentek Moszkvába, ahonnan ez év

júliusában olyan hideg re- ven távoztak. Elmentek, mert nem voltak ott, ha nem akarták meg- jukább az éhezés és nyomor- zódásukban taszálni Anglia népét.

Jellemző ugyanakkor a Szovjet- unió következetes békepolitiká- jára, amely a közelségben megegye- zésen és az érdekes tárgyalás- bevitelen alakozik, hogy nem hasz- nálják ki a britek szerultségét, ha- nem olyan megegyezést kötöttek, ami egyaránt megfelel a szovjet és nyugati magatartásukkal a és nagy belki magatartásukkal a szovjet államvezetését ismét behi- zonyították, hogy örömmel fogad- nak s hajlandók erőteljesen tűm- nek minden olyan gesztust, ami elősegíti a népek kapcsolatainak szorosabbá tételét.

A szovjet-nő munkája, szerelme, házassága és anyasága

A szovjet hatalom által elért eredmények között az egyik legkimagaslóbb az, hogy lehetőséget biztosított az újfajta nő típusának kialakulására, újszerű viszonyt teremtett a férfi és a nő között s új megvilágításba helyezte a család fogalmát is. Minden szovjet nőt a függetlenség és az egyeni létjelenség tudata jellemel. Bármilyen szakképzettséget vállalhat magának. Tudja, hogy erejét mindig és mindenhol felhasználhatja, mert a Szovjetunióban nincs munkanélküliség. Tudja, hogy senkitől sem függ. A gazdasági függetlenség és a társadalmi egyenjogúság tudata adja világnézetének alapvonását.

Egészen más a nő helyzete a nem szocialista és az elavult polgári társadalomban. Csak ritkán vehet részt magasabbrendű munkában. Ugyanazért a munkáért kisebb díjazást kap, mint a férfi. Egyetlen lehetőség áll nyitva előtte, ha nem gazdag szülők lánya és meg akar menekülni a nyomorúságtól, ha hozzá akar jutni az élet javaihoz — jól kell férjhezmennie. Ebben a társadalomban a nők nem azt az embert tartják jó férjnek, aki valóban szereti, aki figyelmes és hü hozza, hanem azt, aki gazdag, aki el tudja tartani őt és majd gyermekeit. Így fest a házasság ebben a társadalomban. „Hivatalosan felkarolt és teljesen törvényes prostitúciónak” nevezte Lenin a tőkés társadalom házasságát.

A nem szocialista államokban a törvényes házasság megkötésével a nő elveszíti önállóságát, egyéniségét, alárendelt viszonyba kerül férjével szemben. Annak a „felesége” lesz, ő neki „ura”. Teljes gazdasági és jogi függésbe kerül férjétől, mert az biztosítja megélhetését.

Ezért vezetnek gyakran ezek a „boldog” házasságok a hitvesi hűtlenséghez, ami nem egyéb, mint burkolt prostitúció. El van terjedve természetesen a nyílt prostitúció is, amely egyik legszörnyűbb sebé ennek a társadalomnak. Oka mindenütt az éhezés, nélkülözés és munkanélküliség.

EGYENRANGU FELKENT

A Szovjetunió a világ egyetlen országa, ahol nincs és nem is lehet sem burkolt, sem nyílt prostitúció, miután kiküszöbölték okát: a munkanélküliséget és a nők jogfosztását.

A szovjet nő nem prédálja senkinek, mert ezernyi lehetőség nyílik arra, hogy létfontosságú bizottságba, anélkül, hogy női méltóságát kellene alácsapnodnia.

A házasságra lépő szovjet nő csak az emberhez megy feleségül, akit szeret. Szerelmét nem mocsokolja be az arany csengése. Egyenrangú félként lép vele a házasságra, nem úgy, mint az elavult polgári társadalomban ismert „feleség”. Számára a férfi mindennekéltől jobbat és segítőtárs a munkában, nem pedig korlátlan ur, akinek mindenkorai hangulata és kénye-kedve szerint kell cselekednie. A férfit és a nőt rendszerint közös érdekek fűzik egybe. Mindketten annak a nagy, céltudatos közösségnek a tagjai, amelyet szovjet társadalomnak neveznek. És az sem ritka eset, hogy az asszony gyakran magasabb állást tölt be ebben a társadalomban, mint a férfi. A szovjet nő igazi jobaránya házastársának. Sem képzettség, sem munka terén nem maradnak el a férfiak mögött. Ha csupán a háztartási munkát végzik, akkor is méltóságteljesen, egyenjogú, nem alárendelt családtagként dolgoznak és az egész szovjet társadalom értékes tagjainak érzik magukat. Ez a társadalom sok háziasszonyt emelt magas rangba. Így például számos parlamenti képviselő van sorakból, akik teljes sikerrel és közmegegyezéssel végzik törvényhozási kötelességüket.

A szovjet nő egyenjogúságát a

házasságban a törvény biztosítja. A törvény értelmében például a nőnek jogában áll felvenni férje nevét, de ha nem kívánja, akkor továbbra is megtarthatja leánykori nevét. Az asszonynak ugyanolyan joga van a gyermekhez, mint a férfinak.

Mindaz egészen újszerű viszonyt

teremt a nő és a férfi között, és újszerű családot is eredményezett, amely mindkét fél teljes egyenjogúságán alapszik. Megszűnt mindenféle önzés és anyagi érdek. Így vált valóssá Engels jóslata, aki szerint a szocialista társadalomban új nemzedék nő fel: olyan férfimenedékek, amelynek

nem lesz szüksége arra, hogy pénzért, vagy anyagi javakért vásárolja meg asszonyait, és olyan nők, akiknek sosem lesz rá szükségük, hogy odadobják magukat a férfinak, mert annak kiszolgáltatottja, hanem csupán az igazi szerelem alapján lépnek majd házasságra.

Az anyák védelme

A szovjet állam különös gondoskodásban részesíti az anyákat, hogy ahhoz hasonló egyetlen más államban sem tapasztalhatunk. Ezt a gondoskodást, annak fontosságát igazán értékelni csak a nők tudják.

Az anyákról való gondoskodás már a terhesség elején megkezdődik. Az egész országot behálózzák az orvosi tanácsadó intézmények. Minden vidéken, minden járásban és nagyobb városokon minden egyes körületben működnek ilyen intézmények. Ezekben a tanácsadóknak bármelyik nő jelentkezhet szakorvosi vizsgálatra. Teljesen ingyenes orvosi vizsgálatban és segítségben részesül.

A terhes nők a Szovjetunióban — miként az agok, rokkantak és

gyermekes — bizonyos előjogokat élveznek. Így például a járművekre az áldott állapotban lévő nő a vezetőnél szállhat fel, míg a többi utasok a kocsi hátsó feljére utasulnak. A kocsikban az első ülőhelyeket fenntartják a terhes nők részére. A terhes anyát mindenütt soronkívüli elsősegély illeti meg: megállóhelyeken, jegypénztáraknál.

Az ételmiszerjegyre kiszolgáltattott cikkekből a leendő anyák terheségiük hatodik hónapjától kezdve külön fejadagot kapnak.

Olyan esetekben, amikor a legcsekélyebb veszély vagy megbetegedés jele mutatkozik, a jövőendő anyákhoz első hívásra haladéktalanul orvost küldenek ki, aki szükség szerint gyógykezelés alá veszi

vagy kórházba utalja. A gondozásban vagy klinikán eltöltött idő alatt a dolgozó nő megkapja teljes fizetését és szabadságát, ha legutóbbi munkahelyén legalább három hónapot dolgozott egyfolytában. Emellett minden orvosi segélyt és kezelést díjmentesen kap. A Szovjetunió minden egyes városában nemcsak orvosi tanácsadó, hanem a legkorszerűbb felszerelt bábaképző intézetek is működnek. Nagy gondot fordítanak a bábaképzésre. A legkiválóbb szakorvosok működnek közre a kiképzés tanfolyamokon.

A szüléseket a szülőotthonokban vezetik le. Súlyosabb esetekben kitérően berendezett elsőrendű orvosok vezetésével álló kórházakba utalják be az anyákat.

Ingyen esecsemőkelengye és pénzsegély

A Szovjetunióban a nőket 35 nappal a szülés előtt felmentik a munka alól, míg utána 42 napi szabadságot kapnak.

Minden egyes anya a szülés után teljes esecsemőkelengyét kap, a kisebb jövedelmű szülőknél egyszeri készpénzsegélyt adnak. De függetlenül attól, hogy mennyit keres az illető nő vagy férje, a harmadik és minden utána következő gyermek után az állam rendszeres pénzsegélyben részesíti az anyákat. Azoknak az anyáknak,

akiknek már két gyermekük van, a harmadik gyermek születésénél 200 rubel egyszeri készpénzsegélyt utalnak ki. A negyedik gyermeknél ez a segély 650 rubel, azonfelül havonta 40 rubel állandó segélyt kapnak. Az ötödik gyermeknél 850 rubel egyszeri készpénzsegélyt és havi 60 rubel állandó segélyt, a hatodiknál ezer rubelt és havi 70 rubel állandó segélyt. És így emelkedik az állami segély pénzeszege, míg például a 11-ik gyermeknél már 2500

rubel egyszeri segélyt s ezenfelül havi 150 rubel állami segélyt utalnak ki. Az állam évente három millió rubelt fizet ki anyasági segély címen, a háború éveiben ez a segélyösszeg magasabb volt, évente átlagosan öt millió rubelt fizettek ki ezen a címen.

A Szovjetunió óriási áldozatokkal segíti, támogatja az anyákat s így nagyban elősegíti mind a leendő anyák, mind pedig a születendő gyermekek egészsége és anyagi helyzetét.

BCU Gólem lázadása

A boldog ember

(Operaelőadás az Allami Magyar Színház és Operában)

Rokonszeno várta és fogadta az Allami Magyar Színház és Opera idei első dalmű-előadását, amely kezdetben köszöntünk az előadás közönsége a bemutatott két egyfelvonásos dalmű végén megérdemelten szövegezett függőny elé a szereplőket és a szerzőt.

A kolozsvári Bretán Miklós — Kaczer Illés drámája nyomán — írt s zenésített „Gólem lázadása” című egyfelvonásos operája nem most került először színpadunkra. Hőse Gólem, az agyagember, aki husz-vér emberré akar lenni, hogy birtassa megteremtője lánját. Gólem tehetetlenül kegyetlen vágyával párhuzamosan bontakozik ki az agyagembert megteremtő tudós, Löw rabbi önmagával vívódása, melyben megsemmisül a mű, hogy meggyógyuljon a leány, aki a Gólem sóvárgása betegé tett s halállal fenyeget. Az előadást maga a szerző, Bretán Miklós rendezte és Szakács György diszlejtezte stílusban.

A kitűnő kolozsvári szerző daljátékának a felújítása jó alkalom adott a nálunk eddig csak operettben hallott Sally Margit komoly képességű énekesnőnek: sajnos, csak rövid izlettökönt való — megcsillagoltatására. Gólem szerepét a tehetséges Bretán Endre énekelte. A rabbi szerepében Réthelyi Odón működött közre. Famulusa Kántor Kálmán volt. A zenekar, Oswald Richárd karnagy vezényletével, jól tolmácsolta a Bretán-opera kifejező muzsikáját, helyenként azonban túlságosan a színpoti ének felébe nőt.

Rodán László (szöveg) és Adorján András (zene) „A boldog ember” című egyfelvonásos mese-daljátéka szintén nem most került először színpadra.

előadása azonban bemutatás volt. Hőse Ember János, a munkás, a mesekert közel s távolában az egyedüli boldog ember, akinek inge — szellemjósálatok szerint — meggyógyíthatná a beteg mesebelé királyt. Ember Jánosnak nincsen inge, de éneke, a boldogság dala böles értelmével mégis meggyógyítja a királyt, aki elhagyja koronáját s környezetével egyetemben megindul az Ember János felé.

A bemutató előadás a szerző felesége, Bán Kató nagybárádi

operaénekesnő énekelte a női főszerepet. A közönség szívesen tapsolt neki, mind a rokonszenves daljáték többi szereplőjének. Mint az előadás legjobbját, külön megemlítjük Szentes Ferencet, a „boldogság dalá”-nak énekesét. A darab Oswald Richárd rendezésében és vezényletével került színpadra, Szakács György modern mesediszlejteit közt. A zenekar gondos tolmácsolásban szólaltatta meg a kitűnő szerző választékos és színes muzsikáját. —

A Zeneművészeti Főiskola előadásorozata

A dal történelmi fejlődése (II.)

A Zeneművészeti Főiskola dísztermében Sigmund Lajos tanár előadásorozatának második részét hallottuk csütörtökön este. A tömören összefoglalt, hasznos és érdekes vállalkozás iránt még mindig nincs meg az az érdeklődés, amelyet megérdemelne. A nálunk elhunyt dalnoklásra hívja fel a figyelmet Sigmund tanár ciklusa, melyben az alkalommal Bucsy Sarolta énekel XVII. és XVIII. századbéli szerzőktől szebb-nél szebb énekes műveket.

Valószínűnek tartjuk, hogy a hangjegyanyag hiánya miatt volt csaknem egyoldalú a beállított dalok nemzetiisége. Tulajdonban németek (nem is mindig jelentékenyek), mellettük csak az olaszok voltak érdemük szerint képviselve. A világhírű francia szonok közül egyet — Itak elő Grottyról. Viszont nagyon hiányoztak a spanyol „seguidillas”, fandangók, fölülük, melyeknek egész sor zeneszerzőhíresség adta meg az olaszoktól befolyásolt stílusát. A XVIII. századi orosz románoktól — tisztelettel mint Varlamov (A vörös szarvafán) vagy Alabjev

(A csalóány) itt is ismert dalai igen színessé tették volna a műsort. Sajnos nem könnyű feladást a kottaanyag előteremtése, ezzel tisztában vagyunk. A magyar virágének sikere is azt látszik igazolni, hogy kettőnél többet is szívesen meghallgatott volna a közönség.

Marini Szerelmi bántatát (a műsorba tövesen nyomták életrajzi évszámait, melyek helyesen így vannak: 1706—1784), vagy Pergolesi Nina című dalát tulsokat hallotta mindenki renek hanglemészéletekről, sem hogy el merné azokat valaki énekelni erre mifelénk.

Bucsy Sarolta hangja inkább színpadra tartott, mint daléneklésre, de tisztán, szépen énekelte és a közönség lelkesen tapsolta teljesítményét. Éneke jobban érvényesülne és hatna, ha hangja színpadon feküdne a gégefőben és le tudná szokni annak lebegését.

A zongorakíséretet dr. Jodál Gábor izléssel látta el. (L. I. L.)

A Szabadegyetemi

előadásorozat keretében

december 18-án, csütörtökön délután 5—6-ig

Putnoky Endre orvosprofesszor

Vírus okozta betegségek

címen tart előadást.

Az előadás helye a Közgazdaságtudományi Kar I. számú tanterme.

Béltérs díjtalan.

Vass Márton az EMGE új elnöke

Kibővítették az időközi bizottságot

49 kéthetes tanfolyamot szerveznek — Bevonják a munkába a moldvai csángókat is

KOLOZSVAR. — Az EMGE időközi elnöki bizottsága a kolozsvári EMGE-székházban szombaton, december 13-án, a kirendeltség vezetői bevonásával gyűlést tartott, a folyó ügyek megbeszélésére.

Az elnöki megnyitásban Antal Dániel országgyűlési képviselő azokkal a hatalmas és új feladatokkal foglalkozott, amelyek ma a megüszült EMGE-re hárulnak és amelyek a Magyar Népi Szövetség temesvári országos kongresszusán földműves népközlökkel és a mezőgazdaság átszervezésével kapcsolatban kifejezést kaptak. Hangsúlyozta, hogy az EMGE-e feladatoknak csak úgy tud eleget tenni, a szükséges újjászervező munkát csak úgy tudja tovább folytatni, ha az időközi elnöki bizottságot is új tagok bevonásával készítik. Szükségnek mondotta továbbá a bizottság vezetését is földműves emberre bízni, aki gazdasági munkát öntudatosítással, népi származása révén közvetlenebbül és sikeresebben tudja szolgálni. Javasolta, hogy a bizottság egészítse ki magát Rácz György újgazdával és Mezei Lajos MNSz központi végrehajtóbizottsági taggal, akik a szervezési munkákat irányításába jó segítséget adhatnak az elnökségnek. Ugyanakkor a maga részéről bejelentette az elnöki tisztségről való lemondását és javasolta, hogy az elnöki tisztséget Vass Márton marostordamegyei kisgazdára, a MNSz országos elnökére bizzák.

BE KELL VONNI AZ ÚJGAZDÁKAT

Kós Károly bizottsági tag, az EMGE régi tagjainak nevében, támogatja Antal Dániel elnök javaslatát, köszönetet mondva az eddig kifejtett munkásságáért. Majd vázolta, hogy éppen népközlök érdekében kötelességünk az EMGE munkaterületét kiszélesíteni és a szakszervezet taglétszámát az újgazdák bekapcsolásával növelni.

Az elnök a javaslatát az időközi bizottság egyhangúlag elfogadta és a héten ünnepelte Vass Márton, a bizottság új elnökét, aki keresetlen szavakkal köszönte meg a beléje helyezett bizalmat és biztosította az időközi bizottságot, hogy minden erejével szolgálja fogja földműves népközlök és mezőgazdaságunk érdekeit. Hogy ezt minél nagyobb eredménnyel végezhesse, munkatársai támogatását kérte, egyben pedig javasolta Antal Dánielnek, az időközi bizottság volt elnökének alelnökké való jelölését, amit a bizottság elfogadott.

ÚJ IDŐKÖZI BIZOTTSÁGI TAGOK

Az időközi bizottság, amely Rácz György újgazdát és Mezei Lajos MNSz országos végrehajtóbizottsági taggal kibővült, ezután Vass Márton elnökletével mezőgazdaságunk időszerű kérdéseivel, valamint az EMGE-eszéki munkatervével foglalkozott. Megvitatták az EMGE gazdasági helyzetét is. A jelentések alapján örömmel állapították meg, hogy az EMGE szakszervezi irányításával az erdélyi magyar gazdasági szervezetek becsültek kivétel nélkül részét mind a tavaszi, mind pedig az őszi vetési munkálatokból, amit demokratikus kormányunk is elismert. A baktériumok rendjén a legnagyobb lelkesedéssel járt el és az EMGE útmutatása szerint az eddig hulladékossá menő kukoricaszárak a silózással értékes takarmánnyá dolgozta fel.

Az értekezlet elhatározta, hogy a tél folyamán gazdasági tanfolyamokat rendez és a mezőgazdasági tudást az eddigi moldvai csángók közt is terjesztetni fogják.

Tovább folytatja az EMGE a gazdasági rendezését a tél folyamán és célján tűzi ki, hogy a gazdákéhoz hasonlóan a dolgozó földművesek széles rétegét, a gazdákörökkel pedig a népi demokratikus szellembe szervezi át.

Az EMGE hetes időközi elnöki bizottsága vasárnap délelőtt tovább folytatta értekezletét, melyen

az erdélyi vármegyék EMGE kirendeltségvezetőinek bevonásával az erdélyi gazdasági szervezetek fontos kérdéseit beszéltek meg.

Vass Márton elnök megnyitó szavai után Antal Dániel alelnök méltatta annak jelentőségét, hogy az EMGE vezetőségében ma már olyanok foglalnak helyet, akik régóta irányítói kellett volna, hogy legyenek ennek az intézménynek.

— Szükség van az újgazdákra.

Az EMGE ügye — demokráciánk ügye

Antal Dániel beszéde után Mezei Lajos, az időközi elnöki bizottság új tagja szövegét az értekezlet résztvevőire, hangsúlyozva, hogy ma már az EMGE ügye nemcsak magyar ügy, hanem a demokráciáé is. Az EMGE célja ugyanaz a cél, amelyet demokratikus kormányunk tűzött maga elé. Ennek érdekében kell harcba hívni a széles földműves tömegeket.

— Ma már az EMGE-nek az élén és vezetőségében az újgazda és a munkás is ott van. A régi szellem, amelyet elsöpört a törté-

— az EMGE vezetői között — mondotta —, mert ők azok, akik eddig a nagybirtokosok szellemében voltak s ők azok, akik a demokrácia legjelentősebb eredményét, a földreformot kiharcoló munkássággal együtt, a demokráciánk alapját képezték. Az EMGE a földműveseké s így céljai is csak akkor valósulhatnak meg, ha vezetőjük földműves.

— Ma már az EMGE megszabadult azoktól, akik a haladásunka-

megakadályozták — folytatta. — Szoros együttműködésre van azonban szükség azokkal, akik ezt a haladást kiharcolták és ezért van az EMGE vezetői között helye Mezei Lajosnak, a munkásság képviselőjének és egyben a MNSz országos végrehajtóbizottsági tagjának, hogy a földművelés és a munkásság, a közös harc érdekében, szoros szövetségben kövessék a haladásunkat.

— Ma már az EMGE megszabadult azoktól, akik a haladásunka-

— Ma már az EMGE-be tömörült gazdák 24 gazdaságon állították ki ezéves terményeiket és mutatták meg háziiparunk termékeit, valamint állatképzéseken az állattenyésztés terén elért eredményeket. Az elkövetkezendő télen az EMGE kirendeltségek 49 kéthetes tanfo-

lyamot rendez. Erdélyszerte, amelyen 85 szakképzett előadó ismereti mindazokat a kérdéseket, amelyek vidékenként a több és jobb termelés érdekében a földműves társadalmat érdeklik. A kirendeltségek az újgazdákat teljesen díjazatlanul hívják meg ezéves tanfolyamokra. Az értekezlet rövidesen gazdasági könyvet bocsát ki „Termeljünk többet és jobban” címen.

A kirendeltségi vezetők jelentéséből kitűnt az is, hogy a megyei mezőgazdasági kamarai kirendeltségek, valamint az állami gazdasági hivatalok mindenütt szorosan együttműködnek az EMGE szervezetével, viszont ezek teljes munkavállalással segítik mindazokat a megmozdulásokat és akciókat, amelyet a közösség érdekében az állam indít.

A továbbiak során Nagy Miklós dr. EMGE főtitkár, az EMGE négyéves gazdasági tervét ismertette. A gazdasági tervvel országos mezőgazdasági tervvel összhangban kívánják összeállítani.

Az értekezlet Vass Márton elnök zárószavaival ért véget.

A Betegségélyező Pénztár reakciói

Több mint egy éve éheztek a nagybányai nyugdíjas bányászokat és özvegyeket

Az új demokrata vezetőségtől várják az elmaradt nyugdíjak mielőbbi kifizetését

NAGYBÁNYA. (Küldött munkatársunktól.) Még a téli hajnal sötétje terpeszkedik a városra és a környező üzemekre, de már hívón felbőgölnek a bányák szirénái és munkába indulnak a bányászok.

Nehéz élet, küzdelmes munkásság sors a bányászok mindennapja. A föld gyomrából előszedni ipari életünk nyersanyagait, nem könnyű. A munka fárasztó és nehéz, ezért demokratikus kormányzatunk és a bányászszakszervezet lelken viseli a föld mélyében dolgozók sorsát.

A bányászszakszervezet elnökével, Serian Mihállyal beszélgetünk a bányászletről.

Beléptünk alkalmával a hagyományos bányászszakszervezet foga-

— Szerencse! — majd ezeket mondja:

— Szakszervezeti tagjaink rendszeresen megkapják az előírt elemi-szerfejadagot és a szűkös ruházatot, bakancsot is. Általában szövetkezetek működésével tagjaink nagyon meg vannak elégedve.

— A baj a nyugdíjak körül van —

folytatja Serian elnök szavait — és ami a legfájdalmasabb, elhalt bányász-társaink özvegyei nélkülözni kénytelenek gyermekeikkel együtt a nyugdíjak késedelmes folyósítása miatt.

— Tudna pontos eseteket?

— Nem is egyet — nyúl a jegyzet után —. Itt van Pap György özvegye négy gyermekkel. Madarász Péter özvegye három gyermekkel, Dobra Nicolae özvegye és gyermekei...

— Soroljam még tovább? — néz ránk kérően —, mert hosszú

volna a névsor. Sokan vannak. Ezek, akiket említettem és még jónéhány társunk és a bányászözvegyek már több mint egy éve hiába várnak nyugdíjuk folyósítására. Mi, a szakszervezet részéről is megteszünk mindent, hogy ezek a nyugdíjúk mielőbb elintéződjenek, de ezideig nem sokat tudunk elérni. Az egyes helyeken megbuvó népellenes elemek a legkülönbözőbb ürügyekkel halogatták a nyugdíjak kiutalását.

SÜRGŐS INTÉZKEDÉST A BANYÁSZNYUGDÍJAK ÜGYEBEN

Elkomorult arca, mikor ezekről a dolgokról beszél. Nemcsak a bányász, hanem a bányász özvegye is hiányos helyzetben van. De a bányász bizakodó arccal ismét felénk fordul.

— Ez a túlhatalmas helyzet azonban ma már megoldás előtt áll. A pénzügyminiszter úrnak Luca László csinálja a rendet és a más vonalakon is bekövetkezett tisztogatás előtt a nyugdíjakat folyósító szervekhez is. Ideje is volt, mert hosszú kálváriát jártak a munkából kiöregedett, megrokkant munkástársaink és özvegyeik.

Igen. Ideje is volt, hogy a nép ellenségeit kibrujalják mindazoktól a helyektől, ahonnan csak szabotálják a dolgozók érdekeit, ahol a legkülönbözőbb ürügyekkel tologatták az aktákat, súlyosították a fiókokba, hogy minél hosszabbá tegyék a munkában kiöregedett megrokkant dolgozók és özvegyeiknek, gyermekeiknek nélkülözésteljes napjait. Mesterkedésük folytán a napokból hetek, majd hónapok és évek lettek és ha demokratikus kormányunk nem üt szét ezek között a jellemtelen népellenes banditák között — soha nem érkezett volna el a jól kiérdemelt nyugdíj bányásztestvéreinkhez.

Igy azonban lehet, hogy ha hónap még nem is, de a legkövetkező idén belül kézhez kapják a bányavidék dolgozóit és asszonyait az oly sokáig elmaradt nyugdíjakat.

TOTIU KÁLMÁN

Készül a Csiki Magánjavak jogi helyzetét szabályozó törvény

BUKAREST. — A Csiki Magánjavak időközi bizottságának vezetői Bukarestben tárgyalást folytatnak a földművelésügyi minisztérium és a Magyar Népi Szövetség vezetőivel a Csiki Magánjavak jogi helyzetéről határozó törvényjavaslat előkészítéséről.

Gál Ferenc időközi bizottsági elnök vezetésével Bukarestben tartózkodnak Adám Sándor és Corceriu Péter időközi bizottsági tagok, Elekes Béla végrehajtó és Vitos Gábor aligazgató.

A készülő törvényjavaslat teljesen új alapokra helyezi a Csiki Magánjavak szervezetét és azok kezelését. A Magyar Népi Szövetség részéről az előkészítő munkálatokat Csiki Lőrinc országgyűlési képviselő vezeti.

A Csiki Magánjavak helyzetét és szervezetét szabályozó új törvényjavaslat közelebbről minisztérium, majd ennek jóváhagyása után a parlament elé kerül.

Bukarestben megalakult a Román—Magyar, Budapesten a Magyar—Román Kereskedelmi Kamara

BUKAREST. — A Románia és Magyarország között nemrég megkötött barátsági és együttműködési egyezmény szellemében Bukarestben december 15-én megalakult a Román—Magyar Kereskedelmi Kamara, amelynek vezetésében számos közismert bukarsti gazdasági szakértő vesz részt.

A Román—Magyar Kereskedelmi Kamara elnöke Atanasio Joja. Alelnökök: dr. V. Pajiste és Lungu Stefan.

A december 11-én megtartott alakuló közgyűlésen felolvasták azt a magyar fővárosból érkezett levelet, amely azt közli, hogy Budapesten is megalakították a Magyar—Román Kereskedelmi

Kamarát.

A közgyűlésen elhatározták, hogy az ország nagyobb városaiiban, kereskedelmi gócpontjaiban a Román—Magyar Kereskedelmi Kamara kirendeltségeket létesít.

Bukarestben a Román—Magyar Kereskedelmi Kamara székhelye a Rogala-utca 25. szám alatt van, az V. emeleten.

A MAGANTISZTVISELŐK ÉS KERESKEDELMELI ALKALMAZOTTAK SZAKSZERVEZETE. NEMEK vezetése értesíti tagjait, hogy összejárára (nyilvántartásra) még jelentkezhetnek december 15-én, létfőn és december 16-án, kedden délelőtt 8 és 13. délután pedig 15 és 20 óra között a szakszervezet helyiségében. Szabadság-tér 12. szám alatt (II. emeleten). A tagok viágyék magukkal szakszervezeti igazolványukat és munkakönyvüket. Ez a legutolsó határidő, amelyet a szakszervezet tagjai részére engedélyezhet. Azokat a tagokat, akik e határidőig nem jelentkeznek összejárára, véglegesen törlik a szakszervezetéből.

DR. CSÁKANYI BÉLA közjegyző: irodáját a Regina Mária-utca 36. számú épületének első emeletére helyezte át.

A KARBACSONYI SZÜNET a nemzetnevelésügyi minisztérium rendelete értelmében a fő- és középiskolákban december 20-án kezdődik és január 8-ig tart.

SULYOS BONTÉTES TILTOTT HATÁRÁTLÉPÉSEK. A nagyváradi ítéletábla 3 évi börtönbüntetésre ítélte Nemes Aurél kolozsvári egyetemi-hallgatót, tiltott határlépésért és idegen valuta rejtgetéséért. Nemes Aurél Borsánál akart a román határon átmenni, de a határőrség elfogta. Megmozdításakor öt dollárt találtak nála. A tábla ítélete jegerős.

BUNVADI ELJÁRÁS indították Jacobasiu Paul, a szatmármegyei Erdőd község szolgabírája ellen, aki mint az INCOOP megbízottja, súlyos szabálytalanságot követett el a burgonyaszolgáltatásánál, illetve összegegyűjtésénél. A falusi lakosoknak a fényleg beszolgáltatott burgonyájánál kevesebbről állította ki az átvételi címmercvényt és nem nyugtázták több másra burgonyát, önkéntlenül elraktározta az elsőszopori raktárban.

NYUGTÁZÁS. Beller D., a kolozsvári Állami Magyar Színház sugóúje 200 lej küldött be szerkesztőségünkbe a nyomorú, munkaképtelen P. J. kolozsvári lakos segélyezésére. Az adomány közönettel nyugtázzuk és rendeltetési helyére juttatjuk. További szives adományokat kérünk.

A PAPIRIPARI KÖZPONT elhatározta, hogy a gyárak papír, papírelmez és kartontermékeinek forgalmáhozatalára Kolozsváron papírelvezőt állít fel. Az így létesített elosztó működése lehetővé teszi majd, hogy a papírelvezés fontos szektorában a jövőben semmifajta visszaélés elő ne fordulhasson. A lerakati vezetésével Balkányi Juliát és Barna Györgyöt bízták meg.

TÖRVÉNYSZÉKI HIREK. A kolozsvári ügyészség letartóztatta Vasici Giuletta bántancsót, akit egy közrendőr utcai botránnyokozásért belkísért a központi rendőrségre és ott felháborító módon viselkedett. Hathónapi elzárásra ítélte a törvényszék I. számú tanácsa Kohn Albert kolozsvári lakost, mert elhagyta feleségét. — Ionescu Ionel dr. vizsgálóbíró elkészítette a vádiratot Rádai Bene Árpád brassói illetőségű egyén ellen, aki az ország több nagyobb városában betöréseket követett el. Kolozsváron és Brassóban irógépeket lopott amelyeket mint orgazda, Bomba József kolozsvári lakos értékesített. — Csöregi Gyula bánffyhungyadi lakos és Vulpoiú Iuliu egeresi illetőségű egyén néhány hónappal ezelőtt tehervonaton Kolozsvárról Bánffyhungyadra utaztak. A vonatra felszállóiakat Molnár Mária, Hajnal Mária, Szántó Mária és Szántó Erzsébet egeresi lakosok is. A két férfi erőszakoskodni kezdett a nőkkel, majd miután megnyeltek nem sikerült, kidobták őket a robogó vonatból. Csöregi Gyulát letartóztatták. Vulpoiú megszökött. — A törvényszék uszoronatáncsa 1 hónapi elzárásra ítélte Suba Mihály kolozsvári kereskedőt, mert üzletében nem függesztette ki az árakat.

UTLEVELEK NELKÜL akartak átutazni a határon Faibis Andriú és Faibis Leó ploesti lakosok. Letartóztatták őket. Nagyobb összegű külföldi valutát találtak náluk. Átdáták őket az ügyészségnek.

A KOLOZSVARI UNITARIUS IPARI LEÁNYLICEUM karácsonyi bazarját december 17-én délután 5 órakor nyitják meg, bábszínházzal. A karácsonyi bazar naponta délelőtt 9 és 1. délután pedig 3 és 6 óra között tekinthető meg.

IRÓGÉPET LOPOTT el a Magyar Népi Szövetség nagyváradi szervezetének irodájából Földes Lajos nagyváradi lakos. Még nem állapították meg, hogy Földes Lajos hogyan hatolt be a MNSZ lezárt hivatalos helyiségébe.

DECEMBER 16-ÁN, kedden délután 6 órakor tartja a II. kerület taggyűlését az Artilla-úti székházban, míg a vasutas alosztály ugyancsak délután 6 órai kezdettel a szervezet Farkas-utca 7 alatti székházában gyűlésezik.

portjába naponta délelőtt 9 és 1 óra között, délután 3 és 6 óra között a székházban lehet jelentkezni egyenről.

DECEMBER 16-ÁN, kedden délután 6 órakor tartja a II. kerület taggyűlését az Artilla-úti székházban, míg a vasutas alosztály ugyancsak délután 6 órai kezdettel a szervezet Farkas-utca 7 alatti székházában gyűlésezik.

CAPITOL: Szerettem egy nőt. CORSO: Partizánok. Román-magyar feliratokkal. FORUM: Szeretefojlott álom. 1947. évi felvétel. RIO: Rettenetes Iván. SELECT: A híboros futára. URANIA: Nem élhetek muzikaszó nélkül.

A kolozsvári MNSZ hírei:

A MNSZ kolozsvári szervezetének vezetősége felkéri az összes kolozsvári dalárdák vezetőit, hogy a közeljövőben tervezett dalversenyekkel kapcsolatos kérdések megbeszélésére december 16-án, kedden délelőtt 11 órakor a Farkas-utca 7 alatti székházban érkekezletre megjelenni sziveskedjenek. Az ujjászerveződé színiátszóke cso.

Az Állami Magyar Színház és Opera közleményei

Szerdán és csütörtökön „JANIKA” Kovács Katóval. Mialatt Lantos Béla irányításával a prózái együttes Sebastian Mihály remek vígjátékát, a „Lapzártakor jelentik”-et készíti elő a péntek esti bemutatóra, amely eseménye lesz a színház legközelebbi műsorának, az elmúlt évad legnagyobb sikerű vígjátékát, a „Janika”-t ismételt műsorába két napra, szerdára és csütörtökre a színház, Kovács Katóval a címszereplőben. Kovács Kató ebben az íletes, fojlatos, könnyekig megreveztető vígjátékban az elmúlt évadban egy csapásra meghódította a közönséget s most, amikor betegsége miatt közel három hónapot nem phetett színpadra, a közönség legnagyobb szerepében láthatja viszont kedvencét. A „Janika” felújítása természetesen nem érinti az „Erdészleány” bemutatóját, amely közvetlenül a karácsonyi ünnepek előtt lesz és amelyben Kovács Kató a főszerepet éneki. A két egyfelvonásos kisopera, a „Gólem lázadás” és „A boldog ember” ma, kedden van még műsoron. A keddi előadás „A boldog ember”-ben Xénia királykisasszony szerepét Egged Joli éneki.

AZ ÁLLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ KOLOZSVARI MOZIK MÜSORA: ES OPERA MÜSORA: Kedden este fél 8 órakor: Gólem lázadás és A boldog ember. (Xénia királykisasszony szerepében Egged Joli.) Szerdán este fél 8 órakor Kovács Kató fellépésével: Janika. Csütörtökön este fél 8 órakor Kovács Kató fellépésével: Janika.

Zsaroló áldetektiiv kifosztott egy CFR tisztviselőt

KOLOZSVAR. — Különös zsarolási ügy foglalkoztatja a rendőrség bünygi osztályát. Steiner Mór volt detektív szombat délután igazolta Pop Eugen CFR tisztviselőt és feleségét, majd különböző jogcímek alapján megzsarolta.

Steiner Mór ezer lej készpénzt, egy arany jegygyűrűt és egy arany posztgyűrűt szerzett el áldozatától.

lékából — ezután kamis iratokkal és rendőrségi felvéennyel igazolta magát áldozata előtt.

Steiner Mór, akit hasonló cselekmények miatt távolítottak el a rendőrség kötelékéből — ezután kamis iratokkal és rendőrségi felvéennyel igazolta magát áldozata előtt.

A zsaroló detektívet a rendőrség le-tartóztatta. Az ügyben a vizsgálat folyik.

Szökés közben agyonlőtték egy veszedelmes gonosztevőt

NAGYVARAD. — Carmeniu Corneliu veszedelmes gonosztevő, aki dr. Lazarescu Constantin és más három álnév alatt végigszélhámoskodta az ország nagyobb városait, a kolozsvári katonai törvényszék sorozatos betörésért, sik-kasztásért, lopásért és rablásért életfogytiglani fegyházra ítélte.

száguldó autóból és menekülni fegyverüket használták és az utóbbi évek egyik legveszedelme-sebb gonosztevője holtan ma- radt az országuton.

A rendőri közegek többszöri fel-szólítására sem állt meg, mire

A veszedelmes banditának a ka-tonai törvényszéki tárgyalás után szerült megszöknie. Nagyváradon bujkált, ahol az országos körözés alapján elfogták és gépkocsin Bukarestbe — ahol büncselekményei legtöbbjét elkövette — akarták szállítani, a rendőrzvezirigazgató-sághoz.

Utközben, Fugyvársárhely köze-lében a bandita felrántotta a ro-bogó kocsi ajtaját, kiugrott a több mint 50 kilométer sebességgel

Fizetik a hadlövzvegvek nyugdíját

KOLOZSVAR. — A polgármesteri hivatal IOVR-osztálya fel-hívja az 1941—1944. évi háboru olyan hadlövzvegveit, az eltűntek olyan feleségeit, akiknek ideiglenes hadlövzvegvi igazolványuk van, akik az IOVR-hivatalnál már kiállított kérésüket és ettől a hivatal-tól sorszámat is kapták, hogy ma, december 16-án délután jelent-kezzenek a kolozsvári pénzügyigaz-gatószághoz, járandóságuk fel-vételére.

Az 1941—1944. évi háboru olyan hadlövzvegveit, valamint az el-tűntek ideiglenes igazolvánnyal rendelkező feleségeit, akik még nem adták be kérésüket, hogy a polgár-mesteri hivatal IOVR-osztályánál a Városházán, a 47. számú szobá-ban legkésőbb december 18-ig nyújtsák be kérésüket, hogy még a karácsonyi ünnepek előtt meg-kaphassák járandóságukat.

Világosság-Sport

A Gyakorló Gimnázium kosárlabda csapata vezet a „Világosság-Kupa” küzdelmeiben

KOLOZSVAR. — A „Világos-ság-Kupa” V. fordulójában izgal-mas és látványos mérkőzések után a Gyakorló Gimnázium csa-pata 8 ponttal vezet. A Reformá-tus Kollégium tornatermében va-sárnap délelőtt megtartott mérkő-zéseken, nagyszámu néző előtt a Kereskedelmi középiskola 24:7 (8:5) arányban legyőzte a Gép-ipari Iskola együttesét. Kosárdobók: Szász 12, Csulak 8, Krisan 2, Bányai 2, illetve Szilágyi 4, Szilási II. 3.

illetve Gyáni 6, Gönczi 5, Zá-goni 2.

A középiskolások mérkőzéseit szűntetésben bemutatkozott az Uni-versitátea újonnan alakult kosár-labda csapata, Marosival és Aszta-lossal megerősítve, a Dermata együttesével 2x10 perces bemutató mérkőzést játszottak, amit a bór-gyáriak 19:12 (9:4) arányban nyertek meg. Kosárdobók: Rusu 10 Bodoni 4, Serban 3, Rehon 2,

A Gyakorló Gimnázium csapata — Erdélyi kitűnő játékaival — nagy küzdelem után 21:20 (17:9) arányban legyőzte a Református Kollégium együttesét. Kosárdobók: Erdélyi 10, Tamás 4, Sáska 3, Janka 2, Asztalos 2, illetve Teg-ledi 8, Szilási 7, Schilling 3, Mi-hály 2.

Unitárius Kollégium—Római Katolikus Gimnázium 33:12 (14:6). Kosárdobók: Bajka 22, Podor 8, Schilling 2, Brassai 1, illetve Kapitány 6, Szabó 4, To-mri 2.

Allami Leánykereskedelmi—Re-formátus Leánygimnázium 3. 14:13 (6:3). Kosárdobók: Májor 5, Barla 4, Tóth 3, Marosán M. 2,

Allami Leánykereskedelmi—Re-formátus Leánygimnázium 3. 14:13 (6:3). Kosárdobók: Májor 5, Barla 4, Tóth 3, Marosán M. 2,

KKASE—Dermata döntő a szakszervezeti asztali tenisz bajnokságban

KOLOZSVAR. — A szakszerve-zeti asztali tenisz bajnokságok küzdelmeit, amelyet vasárnap az Unitárius Kollégium tornatermé-ben tartottak meg, az egyes szá-mokban a döntőig jutottak el. A csapatbajnokságok döntőjében 9 csapat közül a KKASE a Dermata ellen játszik. A férfi egyéni dön-tőben Paneth és Magyar, a KKASE két neves játékosa ját-szik egymással.

illetve Asztalos 10, Moldovan 2. A küzdelmeket ma, kedden dél-után folytatják. 3 órakor a Maria-nam az Állami Leánykereskedel-mi középiskola csapatával játszik, utána Unitárius Kollégium—Gép-ipari és Római Katolikus Gimnázium—Református Kollégium mér-kőzés lesz.

A másodikotályu szakszervezeti bajnokság Romocca lett, 2. Sikó. 3. Krebsz II. és Reiner. A csapatbajnoki és egyéni I. osztályu döntőket december 21-

én, vasárnap, játszik le a Sanitas Mihály király-utca 3 szám alatti helyiségében.

Az Asztali tenisz Liga legutób-bi ülésén kijelölte a január 5-én Bukarestben megkezdődő nemzeti asztali tenisz bajnokságokra azokat a versenyzőket, akik Kolozsvár színeit képviselik. Ezek a következők: Kolozsvári Sári (KKASE), Paneth (KKASE), Giurgiu (Uni-versitátea) és Magyar (KKASE). A KKASE asztali teniszcsapata egyébként meghívást kapott a ka-rácsonyi ünnepekre Nagyvárára, ahol a Phoenix és a Minaur ellen fog mérkőzni.

Kolozsvár labdarúgó válogatottja 3:1 (3:0) arányban legyőzte Nagyvárad válogatottját

A kolozsvári kerület ökölvívői 19:4 arányban győztek

NAGYVARAD. — A két város közötti válogatott labdarúgó mér-kőzésen a kolozsvári csapat techni-kás és lendületes játék után meg-érdemelt győzelmet aratott. 2000 néző előtt a csapatok a következő összeállításban játszottak: Kolozsvár: Lipóczi — Vigu II., Darók — Antalffy, Luca dr., Ra-dulescu — Zahán, Kovács IV., Dascalu, Ferenczi, Coracu. Nagyvárad: Vécsey — Melau, Jon Vasile — Bodó, Zilahi, Ser-fűző — Bartha, Kovács I., Váci, Spielmann, Turkus.

nül végez klubtársával, Molnárral szemben. Boga (Kolozsvár) kiskö-zépsúlyban Lovász (Nagyvárad) ellen pontozással győz.

versenyzővel mérte össze erejét, Kisközépsúlyban: Komjátszegi (Kolozsvár)—Martin (Nagyvá-rad) mérkőzésen a váradi ver-senyző győz pontozással.

A mérkőzés nagyrésztben a ko-lozsvári együttes volt a többet tá-madó. Góllövőik: Zahán, Ferenczi és Coracu, illetve Erdői.

Az első bajnoki mérkőzés légsúlyban: Ripka (Kolozsvár)—Ilie (Nagyvárad). Kemény küzde-lem után biztosan győz a kolozs-vári versenyző.

Középsúlyban: Csikó (Kolo-zvár)—Iván (Nagyvárad) össze-csapason a kolozsvári versenyző arát pontozással győzelmet.

KOLOZSVAR. — Az Állami Ma-gyar Színházban nagy érdeklődés mellett tartották meg a Kolozs-vár—Nagyvárad kerületek közti ökölvívőmérkőzést, amelyen a ko-lozsvári kerület öklözői 10:4 arányban legyőzték ellenfelüket.

Könnyűsúlyban Ambrus II. (Ko-lozsvár) ellenfele a nagyváradi Tóth nem jelenik meg, ehelyett Gong (Nagybánya) bantamsúlyu

Kisnehézsúlyban: Kovács (Ko-lozsvár)—Zsigmond (Nagyvárad) mérkőzés II. menetében Zsigmond feladja a küzdelmet.

A viadal gyermekbemutatóval kezdődött, amelynek során Pásztor pontozással győz Kfán ellen. A bemutató mérkőzések során Am-brus I. (CFR Kolozsvár) döntőte-

SPORTHÍRADÓ

A Bolyai Egyetemi Atlétilikai Club évi rendezés közgyűlést szerdán este 8 órakor a Közegzdasági Egyetem 1. számú tantermében tartja meg. A Dermata jégkorongcsapata már megkezdte az előkészületeket a téli idényre. A börgyáriak veze-tősége felhívja a csapat összes játékosait, hogy csütörtökön este 7 órakor az egyesület Szabadság-tér 22. szám alatti helyiségében jelenjenek meg. Húdsereg—Unirea Tricolor 5:4 (1:2). Partizán—Csepel 2:1 (0:0). Bel-grádban óriási küzdelem után

győzött a jugoszláv együttes. A Magyar NB. I. eredménye: Ferencváros—Vasas 1:1. MTK—MATEOSZ 2:2. Képezt—Elektro-mos 3:3. ETO—Haladás 0:0. Uj-pest—SálBTC 4:1. DVSC—SZAC 1:0. Szeged—FMTK 2:1. BEAC—Dermata női törvívő-versenyt rendeznek szerdán dé-l. után 5 órai kezdettel a Bolyai Tudományegyetem központi torna-terében. Olaszország labdarúgó váloga-tottja Bariban 40:000 néző előtt 3:1 (1:0) arányban legyőzte Csehszlovákia válogatottját.

Megjelent az egyezményes munka szabályozásáról szóló törvény

BUKAREST. — A hivatalos lap legutóbbi száma az ipar és kereskedelem, egy, a földművelésügyi, valamint a bányászati és petroleumi minisztérium együttes rendelettervezényét közli az egyezményes (akord) munka szabályozásáról.

feladata lesz megvizsgálni, hogy az országban a különböző üzemekben hogy szervezték meg az egyezményes munkát, ellenőrizni a munka menetét, összegyűjteni a pontos termelési eredményeket és statisztikai adatokat és a szükséghez mérten megadni a célravezető intézkedéseket a termelés fokozása érdekében.

gyobb ipari központokban kirendelték az olyan vállalatoknál, amelyeknél egyezményes munka folyik. A helyi bizottságok ellenőrzést gyakorolnak az árkiegészítő szerveinek működése felett és személy szerint is felelősek a termelés zavartalan menetéért és a pontos áralkulációért.

Minden postaküldeményre, az összes belépőjegyekre, kérésekre IVOR-bélyeg is ragasztandó

KOLOZSVAR. A hivatalos lap november 20-án megjelent 269. száma közli a miniszterközi bizottság 105—1947 számú rendelettervezényét a hadirokkantak nyugdíjalapját gyarapító IOVR-bélyegek éltelbeltezéséről és azok kiegészítő alkalmazásáról. Az IOVR-pénztár javára 1, 5, 10 és 100 lejes címletű bélyegeket hoztak forgalomba, míg a 100 lejnél nagyobb bélyegilletéket a pénzügyigazgatósággnál, vagy a kerületi állami adóhivataloknál kell leróni.

nek postal bélyegilletékre 10 lejnél kevesebb.

IOVR-bélyeg ragasztandó az összes látványosságok, mozok, szórakoztató jellegű rendezvények és sportversenyek belépőjegyeire, vagy a belépésre jogcímítő meghívóira, még pedig 20 lejtlől 100 lejig érjedő belépődíjak esetén 2 lejes bélyeg. A löversenyek belépőjegyeire 10 lejes IOVR-bélyeg alkalmazandó. A 100 lejlen felüli belépődíjaknál minden 100 lej és ennek töredéke után 5 lejes hadigondozott-bélyeg ragasztandó.

zasi Társaság, valamint bármely állami, vagy magán szállításvállalat részéről kibocsátott jegyek után akár szárazföldön, akár vízen, vagy levegőben történik a szállítás, 100 lej értékhatárig 1 lej, 101—500 lej értékhatárig 5 lej, 501—1000 lej értékhatárig 10 lej, 1000 lejen felül pedig minden 1000 lej és annak töredéke után 10 lej IOVR-bélyeg fizetendő.

A rendes postai levelezőlapokra, egyszerű s ajánlott levelekre, képes levelezőlapokra, névjegykártyákra, tudományos és szépirodalmi könyvküldeményekre, postváltványokra, postán küldött idészésekre belső táviratokra, általában minden belső postai küldeményre, a városközi telefonbeszélgetések után, a telefon és rádió előfizetési nyugtáira 1 lejes IOVR-bélyeg ragasztandó. Az áruminták után 5 lejes bélyeg rövandó le.

A sorsjegyekre, tombolajegyekre, a kaszinókba szóló belépőjegyekre 100—300 lej értékhatárig 3 lej, 301—500 lej értékhatárig 5 lej, 501—1000 lej értékhatárig pedig 15 lej hadigondozott-bélyeg rövandó le.

A játekkártyák csomagja után az IOVR-bélyeg 20 lej.

A lakbérleti szerződésekre 10 lejes hadigondozott-bélyeg ragasztandó.

A CFR és a Román Folyamhajtó

zati Társaság, valamint bármely állami, vagy magán szállításvállalat részéről kibocsátott jegyek után akár szárazföldön, akár vízen, vagy levegőben történik a szállítás, 100 lej értékhatárig 1 lej, 101—500 lej értékhatárig 5 lej, 501—1000 lej értékhatárig 10 lej, 1000 lejen felül pedig minden 1000 lej és annak töredéke után 10 lej IOVR-bélyeg fizetendő.

A petróleumkutat, kő- és szénbányák kihasználási engedélyezési okiratára az engedélyezési díj 5 százalékával egyenlő értékű IOVR-bélyeg alkalmazandó.

Hadigondozott-bélyeg ragasztandó az összes szállodat és fogyasztási helyiségek számláira, még pedig 100—500 lej értékhatárig között 5 lej, 500—1000 lej értékhatárig között pedig 10 lejes bélyeg.

A kocsik és tärkocsik 50 lej, a motorkerékpárok 100 lej, a személygépkocsik 400 lej, a tehergépkocsik pedig 500 lej hadigondozott-bélyeg árát kötelesek megfizetni.

Mozart opera-est

Stigmund Lajos tanár és Adorjáné Simonka Hona munkálkodásának eredményeként született az idők opera-estje hallgathatók Mozart műveiből a Zeneművészeti Főiskola dísztermében. A szimfonikus értékű és jelentőségű mű után melyeket az utóbbi években végighallgatunk a közönség és fiatal zenélő nemzedékünk nevelése ürügye mellett, ez alkalommal a muzsika nagy lángszébe Mozarthoz vezetett bennünket az énekesek egy kicsiny, de lelkes csapata.

Hogyan számítják át a külföldi valutákat

BUKAREST. — A különböző részvénytársaságoknál és bankoknál külföldi valutákban vezetett számlákat a miniszterközi bizottság döntése alapján — Nemzeti Bank árfolyama szerint — a következőképpen kell átszámítani:

Egy dollár 150 lej, egy svájci frank 34,88 lej, egy angol font 605,25 lej, egy bolgár leva 0,52 lej, egy svéd korona 41,75 lej, egy csehkorona 3 lej, egy fran-

cia frank 1,25 lej, egy dinár 3,25 lej, egy pezeta 13,75 lej.

A miniszterközi bizottság döntése értelmében azoknak az országoknak a valutáját, amelyekben infláció volt, egyszerű rendelkezési számlára kell átírni a lejérték feltüntetése nélkül. Az ilyen valuták a német birodalmi márka, az olasz lira, a régi magyar pengő, a drachma.

Meg kell adnunk, ha arra gondolunk, hogy ez a rendkívüli elme korának tökéletes és gyűjtő rendszere idején karmánhat levei korában tudósok szegényen, nyomorultul kellett élniük. Míg csodagyermek volt Bécs ostroma és magyar főrak bámulták és támogatják, mikor férjét serdült és tulleudul jelentősége a cirkuszi mutatványon, többé nem tördtek vele, hagyták koldusként élecszni. Önkéntelenül is élénk torlódik az oroszországi öreg R. Glier zeneszerző neve, aki hetvenéves és most fejezte be új gondolkodásait, vagy G. G. dicke, aki ugyancsak túl a hetvenévesen alkot és Mjaskovszkij, aki megírta a 25-ik szimfóniáját, valamint mindazok az egy orosz muzsikusok, akik gondtalanul dolgoznak és énekelnek népnek mert minden megkapnak, csak hogy mint a természet madarai, önjelent dalohassanak.

Beszéltem a „halottal”...

KOLOZSVAR. — Ismeretlen, levélkötvetett, halottnak látszó férfit találtak vérbefagyva szombatra virradó hajnalban a Fellegvári-uton — amint az röviden már megírtuk. — A helyszíntre kiszálló rendőri bizottság intézkedésére az áldozatot azonnal kórházba szállították, ahol megállapították, hogy még él.

Gyors orvosi beavatkozással sikerült a félig agyonvert, súlyos koponyaalapi törést szenvedett férfit magához térten. Hétfőre már annyira javult állapota, hogy kihallgatható volt.

Munkatársunk külön nyomozással megállapította, hogy a titokzatosnak látszó merénylet hátterében a Fellegvári alvilág két különböző bandita csoportjának összejöttése és véres leszámolója áll.

Véres összecsapás az alvilági csapzárkában

Kiss Gyula — a véreben fagyva talált áldozat — a Fellegvári alvilág ismert figurája volt. A különböző kétes üzletekkel, de főleg szélhámosással foglalkozó Kiss, aki az alvilág jóvándómoldó spiritisztája és hipnotizőréjeként szerepelt, egy nagyobbarányú cukorkefetéssel komoly összegre tett szert.

Szombaton a déli órákban végigjárta az alvilág összes csapzárkeit és régi vetélytársa Oláh Gábor társaságában a Borbély- és Salamon-féle korcsmákban megittasodott. A költözött társaságba csatlakozott a Fellegvári sikátorok több ismeret alakja, köztük Cizmás Kati és Balogh Gyuszi is, akik a közelmúltban

A Mozart operatesten felléptek énekesek: Bende László, Braazu Mircea, Bucsy Sarolta, C. Biró Ida, G. Melegh Kati, L. Trenka Éva, Sallay Margit, Sigmond Márta és Stigmund Lajos (Bretán Endrét nem hallottuk), sem hanganyagukban, sem iskolájukban, sem iskolájukban nem kértéknek egyenlő magas értéket, de közös bennük a muzsikaló kedv, a türelem, a Mozart művészeté iránti tisztelét, szeretet és a lelkesedés, melyet a siker szolgálatába állítottak. Kiemelkedett a szereplők közül Sallay Margit tiszta technika, szép és biztosan fekvő hangja. A műsornak csoportosadma jobbakk voltak a magánénekesektől. Azonban maradékhatárral lehetett gyönyörködni. A Varázshuzala két hármasa (Trenka—Biró—Bucsy egyfelől, Bende—Sigmond Márta—Sigmond Lajos másfelől) és ugyane műötöse (Sigmond—Braazu—Trenka—Biró—Melegh) olyan jók voltak, hogy legszívesebben megismételtük volna azokat. A közönségi munka sikerét látjuk a teljesítményekben.

Az egyes számok zongorakíséretét lékés és ráteremtéssel láts el dr. Jodál Gábor.

Jánosváry György tartalmas és mindvégig érdekes zenei korrája előzte meg az értékes hangverseny.

Uj lendületet adott a temesvári kongresszus a kisküküllői MNSz szervezeti életnek

DICSŐSZENTMARTON. — A temesvári MNSz-kongresszus új lendületet adott a MNSz kisküküllői megyei szervezetének és az egész megyében pezsgő szervezeti élet indult valamennyi községi szervezetnél is.

A kongresszus anyagát népes nagygyűlés keretében dolgozták fel Dicsőszentmártonban, ahol Demeter Károly megyei elnök részletesen beszámolt a Temesváron elhangzottakról. Kotván Lucia kül- és belpolitikai tájéko-

Tito — az ember

Vladimir Nazor, a hírneves horvát író a „Partizánokkal” című könyvében Tito marsall alakját is megrajzolja. Titót, a hadvezért és az embert állítja elének, apró események, elejtett szavak és megnyilatkozások tükrében.

Nazor elmondja többek között a könyvében, hogy Tito a partizán harcok idején örökké jókedvű volt. Ugy mozgott az erdőben, mint egy fiatal oroszlán s mindenki győzelmi hitet és reményt keltett. Éjszaka sokszor elűnt s a kora reggeli órákban nevetve tért vissza. Senki sem tudta, hol járt, mit csinált. Kitiűnően bírta a fáradalmakat és a nélkülözést. Katonái rajongtak érte.

A könyvnek egy másik fejezetében ezt olvashatjuk róla: „Tito állandóan munkaszobájában, a nagy szekrény előtt ül. Jelentéseket vesz át, parancsokat osztogat, diktál és ír.

Katonái mindentűtt harcban állanak a németekkel, a csetnikekkel. Zsumbereknél, Gracsánál, Teszlicset elfoglalta és felszabadította. Az adriai brácsi csatornában mintja újra megjelenőnek a neretvai és az omisi kalózok, akik

valaha megtámadták a veleuel köztársaság hajóit.

Ahogy Tito ki tud tartani, ahogy a kezében tart mindent, ahogy parancsol, az csó lálatos. S mindezek ellenére nem fojtja el az egyéni kezdeményezést. Ezért hallgat rá egy a legénység, ezért szereti minden katonája. Ilyen a mi hadseregünk.

A katonák már nótát énekelnek róla...”

Könyvének egy másik részében Titóról a következőket írja Nazor: „A katonák le akarták vágni s meg akarták enni azokat a galambokat, amelyek a ház padláján teleltek. Tito nem engedte.

— Ha innen elmegyünk (ami holnapután megtörténhetik), mindennek a helyén kell maradnia. Még a medarakhoz sem szabad hozzányulni” — mondotta.

Az egyik galamb azonban megijedt. Menekült és utat talált az alsó udarba, ott lepottyant és Tito kezébe került.

A parancsnok csak nézegette forgatta, hogy vajjon története valami baja. A tollát simogatta, aztán kinyitotta az ablakot és eleresztette. Ime, „a farkascordák bandavezére, a fosztogató és vérengző Tito”.

Hivatalos áron értékeztik a vámraktákban visszahagyott árukat

BUKAREST. — A gazdasági ellenőrző szervek megállapították, hogy a különböző vámraktárakban nagymennyiségű és nagyértékű árut tárolnak, amelyeket tulajdonosaik szándékosan nem váltanak ki és így elvonják a közfogyasztás elől.

Ennek az ország gazdasági életére rendkívül káros szabotázsának felszámolására Luca László pénzügyminiszter elrendelte, hogy a vámraktárakban bármilyen minőségű és mennyiségű áru csak legfeljebb 3 hónapig raktározható el. Ez a határidő kivételes esetekben 1 hónappal

meghosszabbítható. A három, illetve négy hónapi határidő lejártá után — ha a címzett nem váltaná ki az árukat — azokat hivatalos áron eladják a közfogyasztás részére.

A pénzügyminiszter egyben elrendelte azt is, hogy minden augusztus 15-é után adott és 3 hónapnál hosszabb időre szóló vámraktározási engedély december 15-ével törvényét veszti és ha a tulajdos e határidőig nem váltja ki az árukat, azokat hivatalos áron kiárúsítják.

Négy új orvostanár a Bolyai Egyetemen

MAROSVÁSÁRHELY. — A távozásával megüresedett tanszék Bolyai Egyetem orvostudományi karán négy új tanár foglalta el, Krompecher István dr. a bonctan tanára, Mosoni János dr. az orvosi vegytan tanára, György György dr. pedig a szülészeti előadó tanára lett.

— Nem tudom — hajtogatja eskönyvben — Csizmás Kati és a vőlegénye, Balogh Gyuszi volt velem, talán ők.

Ők s hajlandók beszélni. Az alvilág igyekszik megőrizni titkait az avatartanok elől.

Alvilági banditák véres leszámolója a Fellegvárban Szemben a bűntanya spiritiszta hipnotizőrével

Késztelennek látszik, hogy Kiss Gyula csempészbandájával konkuráló másik banda tagjai kihasználják az alkalmat és a késő éjszakai órákban már teljesen lerészegedett embert megtámadták, levetkőztették és félig agyonverve, a véreben fettegre ott hagyták a Szamosparton.

A súlyosan sérült ember hajnali négy óra tájban akart bemenekülni támadói elől a Fellegváriut 14 számú ház alá, azonban ide nem engedték be. Ott rogyott össze a kapuban és ott is találták meg a hajnali járőrelők, akik halottnak gondolták.

Most a fehér kórházi ágyon szemben ül velünk. Dr. Nana Aurel, a sebészeti osztály adjunktusa szerint életbenmara-

dásához kevés remény van, de ennek ellenére nem hajlandó elárulni, kik voltak támadói.

— Nem tudom — hajtogatja eskönyvben — Csizmás Kati és a vőlegénye, Balogh Gyuszi volt velem, talán ők.

Ők s hajlandók beszélni. Az alvilág igyekszik megőrizni titkait az avatartanok elől.

HALÁLUGRÁS A SZAMOSBA

Végigjártuk a Fellegvári-ut lebujait. Mindenholt ismerik Kiss Gyulát.

— Veszedelmes fickó volt — mondja egyik ismerőse — és rettenetesen vakmerő. Néhány évvel ezelőtt a Szamoson átvezető magasságú vezetőkről, a többemelteni magasságból ugrott fejest a Szamosba. Fogadásból. Egy liter rumért.

— Leszámoltak a Gyulával — mondja a másik helybeli. — Ő tudja, de ha nem mondja, akkor azt is tudja, miért nem akarja elárulni. Ha felgyógyul, akkor ő számol le velük. Így megy ez nálunk.

Kolozsvár szegényfoltja ez a negyed. A sikátorok a büdözőknek nyuntanak menedéket. Már a kora esti órákban késélségek, vad vetekedések zajlanak le a sötét kapuk aljában. Félélési nők rióloznak a csapzárkákban, ahol folyik a bor és pálinka és rendezint a vér is.

Rendfegyűnként a közgazdaságtanra vár a feladat, hogy mielőbb fejezzék le ezt az alvilági életet, amely állandóan termeli a bűntörtéteket és vezérelteti a köröket közbiztonságát.

December első napjaiban megkezdődött a népfőiskola is, ahol a megnyitót előmlásban Nagy József református lelkész szerepelt „Előhirdalom” című igen értékes tanulmányával. A második előadást dr. Hlyés Gyula református lelkész „Néptörténet” című előadása követte be.

Kisküküllő megye osszonyai és Katalin-emléketest rendeztek.

A dolgozók erőfeszítésével megoldódnak DÉS kérdései

Szervezik a tejjelátást, anyagot gyűjtenek a népfürdőre s szövögetik az ujjáépítés terveit

DES. — (Kiküldött munkatársunktól) Szürke köd ül meg a várost. Az ősi templom tornya, mint valami elmosódott árnyék alig látható a szürke homályban. Az emberek fárasztóan sietnek munkahelyük felé. A templom órája üt: 8 óra.

A dési városházán már javában folyik a munka. **Orbán Sándor**, a város alpolgármestere és négy-öt ember várja. A város fiatal, közkedvelt alpolgármestere mosolygós arcával hallgatja a panaszokat, ad utasítást és igazságot. A megelégedett arcokról látszik, hogy itt jó kezébe van a város és lakosságának ügye.

— Sok a munkánk, mert még sok megoldatlan kérdésünk van — válaszolja érdeklőlésünkre. — De a dési dolgozók segítségével lasson-lassan megvalósulnak mindazok, amik ma még tervek a város ujjáépítése terén.

Disztrihely a szorjett hősöknek

Beszélgetésünk elakad, mert egy szorjett katonai bizottság akar a város vezetésével beszélni. Értekezletre hívják **Orbán alpolgármestert** is. Vele megyünk. A felszabadító szorjett hadsereg megbízottjai a Szolnokdomboka megye területén elesett, különböző helységeiben pihenő szorjett hősök tetemét akarják egybegyűjteni és valamelyik városban vagy községben egy közös sírban eltemetni.

A város vezetősége a felszabadító szorjett hadsereg iránti hálából, különösképpen pedig a megye és a város területén elesett szorjett katonák iránti tiszteletből a dési „nagytemetőben” e célra disztrihelyet ajándékozott és elhatározta, hogy a közös sír felé emlékművet állít fel.

Beszélgetésünk közben egy munkásszorongó kopogtat be.

— Tejjegyet jöttem — mondja **Orbán alpolgármesternak**. — Kérem, vegyen fel az ellátatlanok névsorába.

Rövid kezeszködes után megtörténik a szegény asszony a kapott jeggyel a kezében megelégedetten indul ki az irodából.

— Részben megszerveztük a város tejjelátását — világosít fel az alpolgármester a kérdés tekintetében. — A környék falvaiban már megkezdtük a tejgyűjtőhelyek felállítását. **Sikerült a részvétel részére naponta 500 liter tejet összegyűjteni.**

— A szőlőszűrt a szövögetések végzik. A város napi tejszükséglete 3000 liter.

— Minden reményünk meg van — mondja —, hogy tavasszal a város lakói közül minden munkás és tisztviselő részére biztosítani tudjuk a tejjelátást.

hogy változtassuk meg az eddigi 5 órás vizszolgáltatás helyett reggel fél 7-től este 6 óráig adnak vizet. Ezt a viztöbbletet nem új gépek beállításával, hanem munkatöbblettel teremtik elő.

UJJÁÉPÍTÉSI TERVEK

A város vezetősége pedig a napokban rendezte meg a városi vízművek elhurcolt erőműve helyett az új gépet, amely végleg meg fogja oldani a dési vízkérdést.

A város szétrombolt hidjainak és rossz állapotban lévő utjainak kijavítása is folyamatban van. Az elkövetkező évben a város vezetősége a külváros utcáinak javításához fog, azoknak bevezetése után kerül sor a belváros utcáinak kijavítására.

Az 1948. évi ujjáépítési tervben szerepel a megépítendő népfürdő is. A hatalmas arányú népfürdő megépítéséhez szükséges köanyag már rendelkezésre áll. Beszerették a szükséges cementet is.

NINCS HELYE NEMZETISÉGI TORZSALKODÁSNAK

Dés város piacterének közepén a napokban fejezték be azt a hatalmas arányú emlékművet, amelyet a felszabadító szorjett hadsereg tisztelére építettek. A felavató ünnepélyen mondotta a város alpolgármestere:

— A város lakosságának háliban, amelyet ez emlékmű jelképez, arra kötelez minket, hogy a felszabadítók példáját kövessük. DÉS város vegyes lakossága között nem a nemzetiségek közötti torzszalkodás, hanem a testvériség, a romboló szellem helyett az ujjáépítés és a haladást jelentő demokrácia megerősítésére indított harc kell, hogy gyökeret verjen. **B. A.**

Nagyszabású ünnepségeit rendez a Vöröskereszt

KOLOZSVAR. — A tél beállásával a Román Vöröskereszt utoljára a szegények segítségére siet. A külföldi Vöröskereszt intézményektől érkezett ajándékok pótolják a helyi Vöröskereszt raktárában a ruhaneműk kiegészítésével keletkezett hiányt, de anyagi fedezetrel nem rendelkezik a szállítási, berendezési és fenntartási költségekre.

A Román Vöröskereszt, amely a háború előtt emberfeletti munkát végzett, ma leszegényedett. Búzik azonban tagjai s a megértő emberbarátok jószívűségében s segítőkészségében. Nem két sokat. Mindenki csak egész kis összeggel járuljon hozzá a nélkülözök megsegítéséhez, a Vöröskereszt köszönettel veszi a legkisebb adományt is, amely összegyűjtve jelentős eredmény elérését teszi lehetővé.

Adjon mindenki akkor, ha váratlanul nyerteséhez jut, öröm érte, ha megszabadult valami kellemetlenségtől, ha valami jót gyakoroltak vele és adjon szerettei emlékére, *lehetőleg mindenki irakozzék be tagként a Vöröskereszt Egyesületébe!* Vegyenek részt az egyesület életében, széleskörű jótékonyági munkájában, amelyet a nélkülözök, szenvedések megszüntetéséért folytat állandóan. *A tagdíjak alacsonyok, mindenki részéről meg-*

fizethető és a tagság nem jár előző sebb megterheléssel.

A Román Vöröskereszt kolozsvári tagozata december 16-án, ma, kedden este 8 órákor a kolozsvári Román Nemzeti Színházban diszhangversenyt rendez az árva és szegény gyermekek karácsonyi felségélyezésére.

A nagyszabású hangversenyen közreműködik az *Ardealul* filharmonikus zenekar. *Sciaea, Kollár Károly, Chiorescu és Florea* Mozart kvintettjét adják elő, *Victor Ionescu* két olasz dalt énekel, *Ciucua és Corpade* komikus polkát lejtetik, *Lya Habic* a Pillangókisasszonyból énekel áriákat, *Gogu Simonescu* a Rigolotto és a Bajazzók-ból énekel áriákat, *Sylvia Florea Soltyschi* román dalokat énekel, *Lupea Gherman és Sasu* színes koringót lejtetik gombókkal, *Constantin Ursulescu* pedig operáriákat énekel. A zongorakíséretet *Florica Bradu* látja el. A táncszámokat *Moravsky*, a Román Nemzeti Színház táncmestere tanította be. A műsorbemondó *Sandu Radulescu* és *Ion Ionescu* lesznek.

A Vöröskereszt Egyet nagyszabású diszhangversenyt írt meg széleskörű érdeklődés nyilvánul meg.

Nagy sikerrel zárult Kolozsvárt a gyermek-hét

KOLOZSVAR. — Sikeres gyermek-előadásokkal és karácsonyi bazárok megnyitásával zárult a Kolozsváron is a Gyermekhét. Országszerte szeretettel rendezték meg a gyermekhetet, amelynek keretében Kolozsvár a demokratikus női szervezetek, Népvédalom, UFAR, Magyar Népi Szövetség közreműködésével kapcsolódott bele az országos mozgalomba. Vasárnap délelőtt a Román Nemzeti Színházban „Gyermek a gyermek” előadást tartották. Az előadás az összes kolozsvári iskolák növendékeinek egy-egy csoportja, a napközi otthonok gyermekei vettek részt. *Groza* tanárnő és *Szilágyi Julianna* középiskolai tanuló ismertették a gyermekhét célját, a kolozsvári román és magyar iskolák növendékei pedig szavalattal, énekkel és táncszámokkal, valamint tornamutatványokkal szerepeltek.

A Gyermekhét utolsó napján, vasárnap karácsonyi bazárok nyitlak, amelyek közül különösképpen az UFAR, Dózsa György-utcai a Városháza alkalmazzottainak, az Állami Leánygimnázium, a Katolikus Női Misszió bazárjait kell megemlítenünk.

A kolozsvári Demokrata Nő Dózsa György-utcai bazárjának megnyitására résztvettek *Verecs* alpolgármester, a hadsereg, a vármegye, a Szaktanács, valamint a munkáspártok képviselői is. A terület zsúfolásig szemből-szemből játékok, gyermekruhákat, disztárgyak töltik meg, míg a falakon a gyermekhét falragaszait látjuk. A megnyitáson *Pelin Elena* tanárnő a Demokratikus Nők névben köszöntötte a gyermekeket.

ADÁS VÉTEL

SINGER karikahajós varrógép olcsón adód. Weisz gépkereskedőnél, Horea-ut 82 szám. 6929

RÁDIÓ modern, újtipusú olcsón eladó. Forduló-utca 2. 6957

OLCSÓ és jó az „UNIC” kézműves, kapható minden jobb fűszer- és festéküzletben. 7010

SZÉP, pézsmával bélelt férfi bunda eladó. Cim a kiadóban. 7052

FŐZŐKEMENCE asztali, eredeti *Vesta* 2 sütső, eladó. *Badescu*-utca 2. 7069

EGY hizott koca 6 drb. malaccal, ugyanott egy jókarban lévő férfi kerékpár eladó. *Mátyus* 1 (volt *Bartha Miklós*)-utca 22 szám. 7099

BENZ-MERCEDES 4 hengeres, jó állapotban, kerékpár „Diamant” eladó. *Józsa Béla* (volt *Vasvári*)-utca 11. 7097

NŐI kerékpár, varrógép, sífelszerelés, fénképezőgép, ebédlőberendezés, különféle butorok, angoranyul-kezek eladó. *Mária királyné-utca* 14. Házfelügyelőnél. 7100

KEZI körkötőgépet és automatát veszek, vagy bérelek, nem üzemi képest is. *Józsa Béla*-utca 37. 7101

OLDALKOSARAS motorkegypárt keresek megvételre. *Holdvilág-utca* 35, balra. 7133

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések szavankint 3 lej. Álláskeresőknek szavankint 2 lej. Cim a kiadóban és jelgés hirdetéseknel 10 lej pótdíj fizetendő. Házasság-levélzés szavankint 6 lej. Szóveghirdetés szavankint 6 lej. Közgazdasági hirdetés szavankint 8 lej. Keretes hirdetések négyzetcentiméterenkint 1—6—7 lej. Nyilatkozat szavankint 12 lej.

SÜRÖSÉN eladó új, modern diófurnó kombinált butor és konyhák, darabonként is kaphatók. *Galamb-utca* 41. 7105

MINDEFÉLE használt butorok olcsó áron kaphatók nagy választékban. *Butoraktár, Kossuth Lajos-utca* 32. 7104

ELADÓ egy modern, kétszemélyes rókami. *Kalados-utca* 64. 7121

ELADÓ új kombinált csekrény olcsón. *Csaba-utca* 20. 7132

SAMOTTBETŐTES szobai kályha, majdnem új, eladó. *Deportáltak-utca* 11, Istvánffy. 7136

FŐZŐKEMENCE eladó. *Kövespad-utca* 16, szám. Gr. 7149

GAZSPOR eladó a *Rákóczi-ut* 26 szám alatt. 7149

ELADÓ új löszormatrac, kisebb keleti porzasszonygép, bordóplüss, sezlontakaró, villanyrezo. *Délután* 12—4-ig. *Sinaia-utca* 15. 7133

EGY francia dióaháló, szép kivitelben eladó. *Eötvös-utca* 12, asztalosnál. 7150

MODERN diófagyóker kombinált szoba sürgösen eladó. *Hosszú-utca* 37, Ganz. 7134

MODERN diófaj kombinált szoba eladó. *Dézsma-utca* 18, hátul az udvarban. 7134

SÜRÖSÉN eladó modern diófurnó. *ros kombinált szoba, Horea-ut* 62. 7137

RÁDIÓ 3+2 Telefunken, varázsszemű sürgösen eladó. *Pollák, Krizbai-utca* 42. 7140

EGY 43-as vörös juft siba kancs eladó. *Megtekinthető Bihari cipészben, Bástyán-utca* 12. 7139

ELADÓ modern konyhakredenc. *Frimu-utca* 9, (volt *Apor-utca*). 7147

ÖSSZECSUZHATÓ vaságy, zománcozott sodronyos ágy, újjeliszekrény, hócsizma eladó. *Farkas-utca* 13, alsó csomó. 7143

ELADÓ íróasztal és villanyburák. *Török-vágás-utca* 8. 7142

ELADÓ új hálósobák, konyhák, tőgyfa íróasztalok. *Petőfi-utca* 50, emeleten balra. 7136

RÁDIÓ modern, újtipusú olcsón eladó. *Forduló-utca* 2. 7157

ELADÓ sürgösen szép kombinált szoba. 7159

KIFOGÁSTALAN állapotban eladó barna férfi ruha magas termetre és 6 személyes ródli. *Árpád-ut* 9, *Lászlóné*. 7159

MODERN diófa háló minden elfogadható áron eladó. *Cim: Aranka-utca* 2. *Téglás-utcából* első utca jobbra. 7160

HAT darab valódi löszormatrac eladó. *Cim: Aranka-utca* 2. *Téglás-utcából* első utca jobbra. 7160

INGATLAN-LAKÁS

BUDAPEST környéki házai elcsesérl nem megyei községben, verandás komfortos házamat. Cim a kiadóban. 6996

ELCSERÉLNEM *Garibaldi-utcában* lévő, 2x2 szoba, konyhás új házamat belvárosi kisebb házzal. *Fadrusz János-utca* 11 (Ovár). 7086

EGYEDÜLÁLLO nő különbejárattal szobát keres, lehetőleg a központban. *Cim a kiadóba*, „Sürgős” jelgére. 7138

ATADÓ kicsi üzlet helyiség berendezéssel. *Megfelel mindennek. Értekezni* *Motilor-ut* 51, 1—4 óráig. Hátul. 7013

BUIOROZOTT szoba kiadó két leány részére. „Élelem ellenében” jelgére. 7155

JUHGYAPU fonást vállal tanítónő. *Március* 6 (Szentgyörgy)-utca 29. 7138

ALLAST KERES

JÓ bizonyítványokkal, ingatlan garanciával középkorú nyugdíjas gépészelői, raktárnoki, pénzeszedői, kapusi, vagy ezekhez hasonló állást keres. Cim a kiadóban. 714

ALLAST KAPRAT

GYORS, gépirónó, könyvelői, titkári, radiofonisták, technikai rajzok, levelezési, irodai alkalmazottakat képző nappali és esti tanfolyamok kezdődnek. *Imp iskola, Március* 6, utca 36 szám. 6835

MEGBIZHATÓ, ügyes bejárónő keresetek egész napra. *Jókai-utca* 12, II. emelet, elől. 7148

KULONFELEK

MENYASSZONYI és koszorúslány ruhák, fátvölök, koszorúk, szörmekekpek kikölcsönzése. *Dahlia művirágüzletben, Horea-ut* 35. F.

MENYASSZONYI ruhák, koszorúk és fátvölök eladása és kölcsönzése. „Orchidea” művirágüzlet. *Kolozsvár, Dózsa György-utca* 22. 6922

A LEGTÖBBET fizetek pengős, félpengős, színes világvárosi és Színházi Életért. *Szabadság-tér* 21, kapualatti újságárus. 7025

Női táskákat az összes irattal együtt elvesztettem. A pénzt, táskát és ruhát a megtalálója megtarthatja, csak az irattal Szabadság-tér 12 szám alá „Piroska” női divatszalonba visszajuttatni szíveskedjen. 7141

TEHERKOCSI részére fűthető garázt és egy jó állapotban lévő ponyvát keresünk. *Erdélyi Déák Ferenc-utca* 9, Szövetség. 7144

DOHÁNYTÖZSDELT sürgösen bércbe veszek engedéllyel. *Lelelés ellenében is. Cim a kiadóban.* 7143

Hirdetmény

A Román Telefon Társaság Rt. értesíti előfizetőit, hogy a folyó évi december hó 12-től megkezdte az új telefonkönyvek kiosztását,

amelyek az új, önműködő távbeszélő-központ működésének megkezdésével egyidejűleg érvényesek.

Kéri előfizetőit, hogy az új telefonkönyv átvételére jelentkezzenek a **Telefon Társaság Zola Emil-utca 3 szám** alatt lévő palotájában, naponta délelőtt 7 és 12, délután pedig 16 és 19 óra között.

Veszek
Pengős, Felpengős. Világvárosi renyegyeket, Színházi Élet-et
Globus lapterjesztő
Mária királyné utca 48

Szeplős arcborítékélesen megszépíti
Facios Kozmetika
Háncos Dr. Jeszenszkyne
Bethlen-utca 18.

16-án, csütörtökön este 8 órákor a Zenefüiskola disztermében
Mozarté opera-est
Bevezetőt mond: *Jánoshazy György.*
Közreműködnek: *Bende László, Breazu Mircea, Bretán Endre dr., Bucsy Sarolta, C. Biró Ida, G. Melegn Kató, L. Trenka Eva, Sallay Margit, Sigmund Márta, Sigmund Zonacran kiser: Dr. Jorál Gábor.*

Rádió
sünygújtós csucsuzuper
olcsón eladó
Esetleg kisebb elcsereíhető.
Kolozsvár, Forduló-u. 2